

KEDVEZŐTLEN HATÁSUK IS LESZ A SZEPTEMBER ELSEJÉN MEGEMELT JUTTATÁSOKNAK A KÖZGAZDÁSZ SZERINT

Szépen becsomagolt átverés a nyugdíjemelés?

Noha első ránézésre örömteli hírek tűnik, hogy szeptember elsejétől emelkedett a nyugdíjpont értéke, az intézkedés valójában számos kedvezőtlen hatást eredményez majd szakértők szerint. A háztartások fizetőképességének növekedése ugyanis az árak emelkedését is maga után vonja, így az idősebb korosztály a megemelt nyugdíjakkal körülbelül ugyanannyi terméket és szolgáltatást tud megvásárolni, mint korábban. Az aktív dolgozók pedig még annyit sem.

» ISZLAI KATALIN

Kampányeszköznek minősít-he tő a kormány legújabb in tészkedése, amellyel szeptember elsejétől ötmillió romániai nyugdíjas juttatását emelte meg átlagosan 15 százalékkal. A rendelkezés a parlament által június végén megszavazott nyugdíjtörvény egyik eleme, amelynek megfelelően 1100 lejről 1265 lejre nőtt a nyugdíjpont értéke. Ennek azonban csak akkor lenne valós értéke, ha a nyugdíjak összegén kívül más nem emelkedne, ezáltal segítve az idősebb korosztály jobb megélhetését. Ám ez várhatóan nem így lesz.

A multiplikátorhatás

Az Országos Statisztikai Intézet (INS) legfrissebb, augusztusi adatai szerint 4,1 százalékkal nőtt az éves infláció júliusban, miután az élelmiszerek 5,15 százalékkal, a nem élelmiszer jellegű iparcikkek 3,44 százalékkal és a szolgáltatások 4,11 százalékkal kerültek többre, mint egy évvel ezelőtt. Ráadásul a 4,1 százalékos értékkel az Európai Unió tagállamai közül nálunk regisztrálták a legnagyobb

Visszaüthet a jó hír. A drágulások lenullázhatják a szeptemberi nyugdíjemelés jótékony hatását

» **„Az infláció növekedése miatt a lakosság azt fogja érezni, hogy drágult az élet az országban. Mind ezt úgy, hogy például a kőolaj és a gáz világszintű ára jelenleg nagyon alacsonyan van, tehát ha akarnának, most akár csökkenthetnék is az árakat, de ez valószínűleg nem fog megtörténni. Már annak is örülhetünk, ha szinten tartják, és nem emelik meg” – húzta alá Szabó Árpád közgazdász.**

mértékű fogyasztóiár-növekedést, sorozatban immáron a hetedik hónapban. Szabó Árpád közgazdász még aggasztóbbnak tartja, hogy a szeptember eleji nyugdíjemelés következtében tovább fog emelkedni az infláció. Mint hangsúlyozta, nem szabad elfelejteni, hogy hamarosan választások lesznek, ráadásul nincs kizárva az előre hozott választások lehetősége sem. Ilyenkor kerülnek terítékre azok a gazdaságpolitikai eszközök, amelyekkel fel lehet lendíteni (vagy más esetekben visszafogni) a gazdaság fejlődését. Egyik ilyen lehetőség az, hogy pénzt „löknék” a gazdaságba. „Az állam valakinek ad egy kis pénzt, mint most a nyugdíjasoknak. Ezáltal ezek a személyek többet fognak vásárolni, azokat a termékeket pedig, amelyeket megvásárolnak, elő is kell állítani. A megnövekedett fogyasztás nagyobb termelést igényel, így ilyenkor általában újabb munkásokat alkalmaznak a vállalatok. Az új

dolgozók szintén pénzhez jutnak, elmennek vásárolni, és így tovább. Tehát: amint egy társadalmi rétegnek megemelik a juttatását, elkezdődik az úgynevezett multiplikátorhatás” – magyarázta a szakember. Arról is beszélt, hogy a fizetés- vagy nyugdíjemelés mindig is kiváló kampányeszköznek számított, hiszen azt érezteti a lakossággal, hogy a kormány figyel rájuk, az ő érdekeit szolgálja. Ezt nemcsak Romániában alkalmazzák, hanem szerte a világon: a választások előtt egy társadalmi rétegnek pénzt adnak, ezzel pedig fellendítik a gazdaságot és állásokat teremtenek. Igaz, hogy ezáltal csökken a munkanélküliség, a megnövekedett fizetőképességet azonban a kereskedők sem hagyják figyelmen kívül, és megemelik az árakat.

Drágább lesz az élet

Szabó arra is kitért, hogy a fent vázolt helyzet következtében addig

fog emelkedni az infláció, amíg lejárnak a választások. „Akkor aztán az új kormány megállapítja, hogy túl nagy az infláció, és elkezdik a megszorító intézkedéseket. Utóbbiak pénzügyileg helyreteszik az országot, de a gazdaság sem fog úgy pörögni, mint most. Ez a két gyakorlat ismétlődik négyévenként: általában van három év megszorítás és egy év fejlesztés a választások előtt. Nálunk most kezdődött el ez az expanzív gazdaságpolitika, elkezdtek felpörgetni a gazdaságot, hogy az emberek jól érezzék magukat” – mutatott rá a szakember. Hozzátette: szomorú, hogy miután az idős generáció becsületesen ledolgozott egy életet, most annyira alacsony nyugdíjakat kapnak, hogy éppen csak meg tudnak élni belőle. Az ezen javítani hivatott szeptemberi nyugdíjemelés pedig tulajdonképpen csak egy „szépen becsomagolt átverés”, hiszen a magasabb árak miatt többet kell majd költeni, így valós előrelépést nem eredményez az intézkedés. Ráadásul az aktív dolgozók is kénytelenek lesznek többet költeni, nekik viszont még a fizetésük sem nő a megemelt árakkal párhuzamosan. „Az infláció növekedése miatt a lakosság azt fogja érezni, hogy drágult az élet az országban. Mind ezt úgy, hogy például a kőolaj és a gáz világszintű ára jelenleg nagyon alacsonyan van, tehát ha akarnának, most akár csökkenthetnék is az árakat, de ez valószínűleg nem fog megtörténni. Már annak is örülhetünk, ha szinten tartják, és nem emelik meg” – húzta alá a közgazdász. Zárásként arra is kitért: a fogyasztói árak növekedését azzal lehet a legkönnyebben lemérni, ha hetente vagy havonta egyszer megvásároljuk ugyanazokat a termékeket, és megnézzük a különbségeket. Emellett érdemes rendszeresen lejegyezni a bevételeinket és a kiadásainkat is, így egyrészt átláthatóbbak lesznek a pénzügyeink, másrészt az is kiderülhet, hol tudnánk spórolni.

Többnyire belföldön üdül és keveset költ a romániai lakosság

» HÍRÖSSZEFOGLALÓ

Átlagban 377 eurót költöttek 2017-ben egy üdülésre az Európai Unió (EU) állampolgárai; a legkevesebbet – átlagban 135 eurót – a romániaiak fordítottak erre a célra – derül ki az EU statisztikai hivatala, az Eurostat által tegnap nyilvánosságra hozott felmérésből. A legnagyobb összeget, átlagban 769 eurót, a luxemburgiak költöttek egy üdülésre 2017-ben, majd az osztrákok (641 euró) és a máltaiak (633 euró) következnek a sorban. A lista másik végén a magyarországi (161 euró), a lettországi (155 euró), a bulgáriai (153 euró) és a romániai (135 euró) állampolgárok állnak.

Az Eurostat adatai szerint az uniós polgárok átlagban 377 eurót fordítottak egy üdülésre. Egy belföldi kirándulásra átlagban 223 eurót, a

» **„Az egy éjszakára eső költségeket tekintve az EU-s átlag 75 euró, ehhez képest a romániaiak 35 eurót, a csehek 34 eurót, a görögök pedig 31 eurót szántak egy éjszakára.**

külföldre 812 eurót költöttek. Az egy éjszakára eső költségeket tekintve az EU-s átlag 75 euró, ehhez képest a romániaiak 35 eurót, a csehek 34 eurót, a görögök pedig 31 eurót szántak egy éjszakára. A legnagyobb összegű éjszakánkénti költségeket – átlagban 162 euró – a dánok engedték meg maguknak, akiket az osztrákok (132 euró), a máltaiak (128 euró), az írek (112 euró), a luxemburgiak (108 euró) és a finnek (102 euró) követnek.

A statisztikai adatok arra is rávilágítanak, hogy a 28 tagállam közül csak nyolcban maradt az országban az üdülésre költött pénz több mint fele. Románia ezen a téren listavezető (az összesen elköltött 2,245 milliárd euró 79 százaléka maradt a belföldi turisztikai egységeknél), aztán Görögország (76%), Spanyolország (66%), Franciaország és Portugália (65%), valamint Bulgária és Olaszor-

Az uniós átlagnál lényegesen kevesebbet költünk nyaralásra

szág (64%) következik. Ezzel szemben az üdülő luxemburgiak által elköltött pénz 99 százaléka külföldre

került, Belgium tekintetében 93 százalékkal, Málta vonatkozásában pedig 92 százalékkal volt ez az arány.